

Crna Gora

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Broj: 09-12- 130/22-6796/

Podgorica, 08.02.2022. godine

MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA
-n/r ministra, gospodina prof. dr Ratka Mitrovića-

Poštovani gospodine Mitroviću,

Povodom *Predloga odluke o visini naknade, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

U vezi sa tekstrom Predloga odluke i Izvještajem o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, ukazujemo na to da se Predlogom odluke predviđa povećanje naknada i uvođenje novih naknada u odnosu na važeća rješenja. Uvažavajući usmjerenost Vlade Crne Gore ka unapređenju regulatornih rješenja u cilju stvaranja konkurentnijeg poslovnog ambijenta, sugerišemo da se još jednom razmotri opravdanost povećanja postojećih i uvođenja novih naknada. Navedeno posebno imajući u vidu da svako povećanje troškova ima direktni uticaj na poslovne aktivnosti privrednih subjekata, ali i implikacije na životni standard građana. Ovo posebno u uslovima kada se suočavamo sa posljedicama pandemije korona virusa na ekonomiju i građane.

Kada je u pitanju kvalitet Izvještaja o analizi uticaja propisa (RIA) želimo da istaknemo da je u direktnoj komunikaciji sa predlagачem propisa unaprijeden kvalitet analize, što je imalo za rezultat visok stepen usaglašenosti sa svim standardima kvaliteta za ocjenu RIA-e.

Uvidom u dostavljeni tekst Predloga odluke i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da za implementaciju odluke nije potrebno obezbeđenje finansijskih sredstva iz Budžeta Crne Gore. Sredstva prikupljena od eko-naknada predstavljaju prihode Eko-fonda.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na Predlog odluke o visini naknade, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Milojko Spajić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA

NAZIV PROPISA

Predlog odluke o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
- Vlada Crne Gore na sjednici od 22. novembra 2018. godine donijela je Odluku o osnivanju Fonda za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu Eko-fonda). Eko-fond je osnovan na temelju člana 76 Zakona o životnoj sredini („Službeni list CG“, broj 54/16), u cilju prikupljanja i distribucije finansijskih sredstava za zaštitu, očuvanje, održivo korišćenje i unaprjeđivanje životne sredine i klimatsko-energetske oblasti. Stavom 3 člana 76 ovog zakona definisano je da sredstva za finansiranje Eko-fonda obezbeđuju se, između ostalog, od eko-naknada.
- Shodno članu 77 Zakona o životnoj sredini eko-naknade su naknade zbog zagađivanja životne sredine koje se plaćaju po principu „zagadivač plaća“, koje su dužna da plaćaju pravna i fizička lica za: ispuštanje zagađujućih materija u vazduh; uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i stvaranje opasnog otpada. Dalje, članom 92 predmetnog zakona propisano je da do osnivanja Eko-fonda sredstva od eko-naknada uplaćivaće se u budžet Crne Gore.
- Razlozi za donošenje ove Odluke su utvrđivanje visine naknada, način obračuna i plaćanja zagađujućih materija u vazduh, uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i stvaranje opasnog otpada, sa ciljem smanjenja emisija zagađujućih materija u životnu sredinu, prvenstveno vazduh, kao i potencijalnih rizika za zdravlje ljudi.
- Predlogom odluke prvenstveno se želi postići uspostavljanje unaprijeđenog i funkcionalnijeg sistema obračuna i naplate eko-naknada, kao i povećanje jediničnog iznosa eko-naknada na način da bude uporediv sa onima u zemljama u regionu i usklađen sa indeksom potrošačkih cijena, kao i podsticaj za pravna i fizička lica na način da ih podstiču na sprovođenje mjera u cilju smanjenja emisija zagađujućih materija u životnu sredinu.
- Odluka će se primjenjivati na: pravna lica koja u obavljanju djelatnosti utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha i dužna su da shodno zakonu pribave integrисану dozvolu ili dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija; pravna lica, korisnike postrojenja za sagorijevanje ulazne snage od 0.5 do 1MW zavisno od vrste goriva koju koriste; pravna lica koja uvoze supstance koje oštećuju ozonski omotač i pravna lica koja stvaraju opasan otpad koji sadrži jedan ili više sastojaka toksičnih materija i supstanci.

- Zagađenje vazduha ugrožava sve građane Crne Gore, a naročito osjetljive grupe kao što su djeca, trudnice, stara lica i hronični bolesnici. Posljednje procjene Evropske agencije za životnu sredinu su da se u Crnoj Gori na godišnjem nivou 680 preuranjenih smrti može pripisati lošem kvalitetu vazduha.
- Bez primjene principa „zagađivač plaća“ negativni uticaji zagađenja na zdravlje ljudi mogu se samo multiplicirati.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**
- Predloženim propisom se omogućava da se praktično primjeni princip "zagađivač plaća" koji je uveden u Zakon o životnoj sredini kao obaveza plaćanja naknade za velike zagađivače. Naknade su uvedene prvenstveno kako bi se zagađivači životne sredine stimulisali da uđaju u smanjenje emisija zagađujućih materija iz svojih postrojenja i da budu podsticajni da izbjegnu štetu po životnu sredinu.
- Osnovu funkcionisanja Eko-fonda predstavljaju finansijska sredstva koja se prikupljaju po osnovu naknada za ispuštanje zagađujućih materija u vazduh, uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i naknade za stvaranje opasnog otpada. Sredstva Eko-fonda prikupljena na osnovu ove Odluke će se namjenski koristiti za: finansiranje pripreme, sproveđenja i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnosti na državnom i lokalnom nivou, u cilju očuvanja, održivog korišćenja, zaštite i unaprjeđivanja stanja u oblasti životne sredine, klimatskih promjena, energetske efikasnosti i korišćenja obnovljivih izvora energije, kao osnovnih uslova održivog razvoja i ostvarivanje prava građana na zdravu životnu sredinu.
- Zagađivač je svako privredno društvo, preduzetnik ili drugo pravno lice koje posrednim ili neposrednim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja uzrokuje ili može uzrokovati zagađenje životne sredine i/ili koje je upisano u katastar zagađivača. Katastar zagađivača podataka koje dostavljaju zagađivači - obveznici dostavljanja podataka shodno zakonu. Katastar zagađivača sadrži podatke o: izvorima, vrsti, količini emisija, načinu i mjestu ispuštanja, broju radnih sati, prenosu i odlaganju zagađujućih materija i otpada u životnu sredinu. Zagađivač je dužan, da podatke za potrebe katastra zagađivača dostavlja najkasnije do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu, Agenciji za zaštitu životne sredine.
- Ovim predlogom Odluke propisuju se visina eko-naknada i način usklađivanja iste na godišnjem nivou, način obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine za ispuštanje zagađujućih materija u vazduh, uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i stvaranje opasnog otpada. Visina i obračun naknada za emisije pojedinačnih izvora zagađivanja vazduha, stvaranje opasnog otpada i supstance koje oštećuju ozonski omotač utvrđuje se rešenjem koje donosi Agencija za zaštitu životne sredine, kojim se utvrđuju način i rokovi plaćanja eko-naknade. Sredstva od eko-naknada biće uplaćena na uplatne račune javnih prihoda nakon čega će biti preusmjerena na račun Eko-fonda. Ukoliko obaveznik ne plati dospjele obaveze u propisanom roku naplata duga sa pripadajućom kamatom izvršiće se prinudnim putem, u skladu sa propisima kojima se uređuje poreska administracija.

- Predlogom odluke se definiše i način utvrđivanja visine eko-naknade u slučaju potpunog ili privremenog prestanka poslovanja, statusnih i drugih promjena koje dovode do prestanka rada ili promjene djelatnosti obveznika plaćanja naknade.
- Cilj je usklađen sa Nacionalnom strategijom upravljanja kvalitetom vazduha, Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030. godine i strateškim ciljevima postavljenim u okviru pregovaračkog procesa sa EU.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**
- Donošenje Odluke o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine definisano je kao obaveza članom 77 stav 3 Zakona o životnoj sredini („Službeni list CG“, broj 54/16), kojim je propisano da visinu, način obračuna i plaćanja eko-naknada koje su dužni da plaćaju pravna i fizička lica za: ispuštanje zagađujućih materija u vazduh; uvoz supstanci koje ošteteju ozonski omotač i stvaranje opasnog otpada, utvrđuje Vlada.
- "Status quo" se za rješenje ovog problema ne može uzeti kao prihvatljiva opcija, jer se radi o ključnim pitanjima koje treba urediti na način da se obezbijedi potpuna i efikasna implementacija. Naime, nedonošenjem navedene Odluke Eko-fond neće biti u mogućnosti da započne aktivnosti namjenskog ulaganja u projekte, programe i ostale aktivnosti zaštite životne sredine, klimatskih promjena i unapređenja energetske efikasnosti u skladu sa ostvarenim prihodima, kao i da pruža tehničku podršku privrednim subjektima, lokalnoj implementaciji aktivnosti u oblasti zaštite životne sredine, klimatskih promjena i unapređenja energetske efikasnosti. Drugim riječima, nedonošenje Odluke dovelo bi do nemogućnosti planiranih aktivnosti predviđenih godišnjim Programa rada i finansijskim planom Eko-fonda koji je upravo zasnovan na raspoloživim finansijskim sredstvima prihodovanih naplatom eko-naknada koje su predmet ove Odluke. Takođe, ovo je i jedan od načina pomoći pri implementaciji obaveza preuzetih u okviru Poglavlja 27-Životna sredina i klimatske promijene.
- Sufinansiranjem projekata u oblasti životne sredine i klimatsko-energetske oblasti, Eko-fond će djelovati i kao jedan od pokretača privrednog i infrastrukturnog razvoja Crne Gore, sve uz uvažavanje najviših standarda zaštite životne sredine.
- Preferirana opcija podrazumijeva dobru primjenu principa "zagađivač plaća" što dovodi istovremeno do poboljšanja efikasnosti u okviru ekonomskog sistema, jer se kroz isti nameće „optimalan“ nivo zagađenja koji je ekonomski najefikasniji. Za adekvatnu primjenu ovog principa neophodno je definisati opštu politiku primjene principa kroz donošenje ovog podzakonskog akta i institucionalno okruženje, odrediti sve izvore zagađenja, načine mjerjenja zagađenja, definisati obveznike plaćanja, kriterijume za obračun, visinu i način obračunavanja i plaćanja naknade i ostale elemente.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе.**

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
 - Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
 - Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca;
 - Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Odluka će se primjenjivati na: pravna lica koja u obavljanju djelatnosti utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha i dužna su da shodno zakonu pribave integrисану dozvolu ili dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija; pravna lica, korisnike postrojenja za sagorijevanje ulazne snage od 0.5 do 1MW zavisno od vrste goriva koju koriste; pravna lica koja uvoze supstance koje oštećuju ozonski omotač i pravna lica koja stvaraju opasan otpad koji sadrži jedan ili više sastojaka toksičnih materija i supstanci. Stoga, rješenja predviđena ovim propisom direktno utiču na operatore postrojenja za sagorijevanje koji Indirektno, primjena ovog propisa imaće pozitivan uticaj na kompletну populaciju, jer se smanjenjem zagađenja vazduha unaprjeđuje javno zdravlje i obezbjeđuju bolji uslovi života, kroz poboljšano stanje životne sredine.
- Primjena propisa neće izazvati troškove za građane. Međutim, novina ovog propisa je obaveza plaćanja nakanade za emisije u vazduh za mala i srednja preduzeća čija kotlovska postrojenja uglavnom su od 0.5 do 1 MW instalisane topotne snage. Operaterima postrojenja veće topotne snage od 1MW propis može izazvati troškove vezane za eventualna poboljšanja efikasnosti kotlova, ugradnju uređaja za smanjenje zagađenja ili promjenu vrste goriva ako se granične vrijednosti emisija ne mogu postići na drugi način. Eventualni troškovi će zavisiti od slučaja do slučaja od tipa i snage postrojenja i vrste goriva koja se koristi, kao i od činjenice da li postrojenje već zadovoljava propisane uslove. Takođe, korišćenje raznih inovativnih rješenja za povećanje energetske efikasnosti postrojenja za sagorijevanje kreće se u širokim rasponima visine troškova, u zavisnosti od korišćene tehnologije.
- Pozitivne posljedice poboljšanja kvaliteta vazduha u velikoj mjeri premašuju predviđene troškove, jer pored pozitivnih uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu uvođenje ekonomskih instrumenata za zaštitu životne sredine, kroz naplatu eko-naknada kao mehanizma stimulacije za promjene ponašanja, može se uticati na preduzeća da smanje nivo štetnih emisija pri proizvodnim procesima, kao i stvaranja opasnog otpada.
- Propis može pozitivno uticati na razvoj privrednih subjekata koji se bave inovativnim rješenjima u oblasti grijanja objekata i tehnoloških rješenja u industriji. Propis nema uticaja na tržišnu konkureniju.
- Administrativno opterećenje vezano za ovu Odluku odnosiće se na Agenciju za zaštitu životne sredine, zaduženu za vođenje katastra zagađivača, kao i na rad ekološke inspekcije zaduženu za kontrolu ovih postrojenja. Iako se propisom uređuju obaveze operatera postrojenja za sagorijevanje u pogledu zaštite životne sredine, propis ne predstavlja biznis barijeru.

Eko-naknada	Postojeća Uredba	Nova Uredba
benzo(a)piren	180,67 €	402,20 €
ugljen monoksid - CO	2.225,00 €	4.953,17 €
sumporni oksidi izraženi kao SO ₂	4.005,00 €	8.915,70 €
azotni oksidi izraženi kao NO ₂	3.204,00 €	7.132,56 €
gasovita neorganska jedinjenja fluora izražena kao HF	13.483,00 €	30.015,09 €
gasovita neorganska jedinjenja hlorova izražena kao HCl	2,67 €	5,94 €
organske materije izražene kao ukupni ugljenik	3.115,00 €	6.934,44 €
olovo, nikl, hrom, kadmijum i živa	31.550,00 €	70.234,82 €
mangan i bakar	8,90 €	19,81 €
piren	26,70 €	59,44 €
fenatren	26,70 €	59,44 €
antracen	26,70 €	59,44 €
ukupne praškaste materije	18.868,00 €	42.002,87 €
staranje otpada	151,51 €	337,28 €
deponovanje otpada	75,75 €	168,63 €
supstance koje uništavaju ozonski omotač	0,90 €	2,00 €

- Uzimajući u obzir da se važeći propis nije mijenjao po pitanju naknada od 2011. godine, predlogom Odluke željelo se postići usaglašavanje iznosa eko-naknada sa cijenama na tržištu (posebno energenata). Kao jedini dostupni, a ujedno i relevantni podaci koji su mogli biti uzeti u obzir je Indeks potrošačkih cijena (CPI) Zavoda za statistiku. Dodatno, prilikom izrade propisa, analizirane su visine istih eko-naknada u regionu, koje su znatno veće od iznosa predviđenih važećom Uredbom u Crnoj Gori..
- Prilog 1 – dat je prikaz zagađivača koji su imali obaveza plaćanja eko-naknada na osnovu propisa u prethodnom periodu. Uzimajući kao pretpostavku da će svi zagađivači nastaviti rad istom dinamikom dat je prikaz iznosa eko-naknada po zagađivaču na osnovu predloga novog propisa. Činjenično je stanje da će zagađivač Uniprom prestati ili smanjiti obim proizvodnje, ukupni prihodi po osnovu novog propisa biće znatno manji i narednom periodu. Napominjemo da izmjenama predloženim propisom, iznosi eko-naknada će i dalje biti ispod prosjeka u regionu.
- Analiza uticaja - Trenutni izvori finansiranja osnovnih djelatnosti Eko-fonda i osnov planiranja realizacije projektnih aktivnosti su prevashodno sredstva obezbjedena od naplate eko-naknada zbog zagađivanja životne sredine (ispuštanja zagađujućih materija u vazduh; uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač; stvaranje opasnog otpada) koje se plaćaju po principu „zagađivač plaća“, shodno članu 77 Zakona o životnoj sredini. Visina, način obračuna i plaćanja navedenih eko-naknada definisana je Uredbom o visini naknada, br. 26/97, 9/00, 52/00, "Službeni list CG", br. 33/08, 5/09, 64/09, 40/11, 49/11, 119/22). S obzirom da se radi o starijem propisu i da je u međuvremenu osnovan Eko-fond, donošenje nove Odluke je bilo neophodno kako bi se ispunile obaveze propisane Zakonom o životnoj sredini. Takođe, izmjene navedene Uredbe su pokrenute prvenstveno sa ciljem uspostavljanja unaprijeđenog i funkcionalnijeg sistema obračuna i naplate eko-naknada, a prevashodno kroz unapređenje katastra zagađivača koji vodi Agencija za zaštitu životne sredine. Takođe, novom Odlukom jedinični iznosi eko-naknada biće povećani na način da

budu uporedivi s istima u zemljama u regionu i usklađeni sa indeksom potrošačkih cijena prema podacima nadležnog organa za poslove statistike, kao i podsticajni za pravna lica na način da ih podstiču na sprovođenje mjera u cilju smanjenja emisija štetnih materija u životnu sredinu.

Predlogom Odluke eko-naknada će se plaćati na osnovu zagađenja koje zagađivač prouzrokuje, odnosno, shodno zagađenju koje ispuštaju u životnu sredinu ili količine opasnog otpada koji stvaraju, određivaće se i visina naknade. Odluka će se primjenjivati na: pravna lica koja u obavljanju djelatnosti utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha i dužna zagađujućih materija; pravna lica, korisnike postrojenja za sagorijevanje ulazne snage od 0.5 do 1MW zavisno od vrste goriva koju koriste; pravna lica koja uvoze supstance koje oštećuju ozonski omotač i pravna lica koja stvaraju opasan otpad koji sadrži jedan ili više sastojaka toksičnih materija i supstanci. Ovakvom naplatom ekološke naknade naša zemlju potpuno će ispuniti i standarde Evropske unije u toj oblasti, a povećaće i izdvajanja za troškove životne sredine od 0,8 do jedan odsto BDP-a, što je i prosjek Unije. Naime, Zakonom o zaštiti vazduha izvori zagađivanja vazduha su stacionarni i pokretni emisijski izvori, kao i pojedini proizvodi i aktivnosti koji uzrokuju emisije zagađujućih materija u vazduhu. Stacionarni izvori su:- tačkasti, kod kojih se zagađujuće materije ispuštaju u vazduh kroz za to oblikovane ispuste (postrojenja, tehnološki procesi, industrijski pogoni, određenih ispusta/dimnjaka (uređaji, površine i druga mjesta). Pokretni izvori su prevozna sredstva (motorna vozila, lokomotive, plovni objekti, avioni i dr.), radne mašine, radna vozila, građevinske i poljoprivredne mašine, oprema i uređaji, u skladu sa evropskim standardima, koja ispuštaju zagađujuće materije u vazduh. Proizvodi i aktivnosti koji uzrokuju emisije zagađujućih materija u vazduhu su: proizvodi iz grupe boja i lakova, goriva impregniranje, hemijsko čišćenje, štampanje, bojenje i lakiranje vozila, skladištenje i pretakanje goriva. Članom 39 Zakona propisana je obaveza da pravna lica i preduzetnici koji u obavljanju djelatnosti utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha su dužni da pribave dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduhu od Agencije za zaštitu životne sredine, kao i da obezbijede: tehničke mjere za sprečavanje ili smanjivanje emisija u vazduhu, uračunavanje troškova zaštite vazduha od zagađivanja u okviru investicionih proizvodnih troškova i vođenje evidencije o utrošenim sredstvima, praćenje uticaja djelatnosti na kvalitet vazduha, kao i druge mjere zaštite u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima. Uredbom o djelatnostima koje utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha utvrđuju se djelatnosti koje utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha. Dalje, Uredbom o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora propisuju se granične vrijednosti emisija zagađujućih materija i druge mjere zaštite vazduha od emisija iz stacionarnih izvora i aktivnosti koje uzrokuju emisije zagađujućih materija u vazduh. Navedenom Uredbom su definisane granične vrijednosti emisija za ukupne praškaste materije, granične vrijednosti emisija za praškaste neorganske materije, granične vrijednosti emisije za neorganske gasovite materije, granične vrijednosti emisija za organske materije, itd., kao i metoda mjerjenja i/ili izračunavanjem emisionih parametara na osnovu rezultata mjerjenja emisija zagađujućih materija u vazduh.

Zakonom o integrисаном sprečavanju i kontroli zagađenja u životnoj sredini uređuju se uslovi i postupak izdavanja integrisane dozvole za postrojenja i aktivnosti koje mogu imati negativne uticaje na zdravlje ljudi, životnu sredinu ili materijalna dobra, vrste aktivnosti i postrojenja, nadzor i druga pitanja od značaja za sprečavanje i kontrolu zagađivanja životne sredine. Dalje, vrste aktivnosti, postrojenja i granični kapaciteti koji se klasifikuju prema nivou zagađivanja i riziku koji te aktivnosti mogu imati po zdravlje ljudi i životnu sredinu, uključujući i druge tehnički srodne aktivnosti koje mogu proizvesti emisije i zagađenje životne sredine, propisane su Uredbom o vrstama aktivnosti i postrojenja za koje se izdaje integrisana dozvola. Za rad postrojenja i obavljanje njegove aktivnosti operater pribavlja dozvolu nadležnog organa koja sadrži naročito podatke o izvorima emisija koje potiču iz

postrojenja. Dozvolom se utvrđuju uslovi za rad postrojenja i obaveze operatera, u zavisnosti od prirode aktivnosti i njihovog uticaja na životnu sredinu. Dozvola sadrži uslove koji se odnose, između ostalog, na: granične vrijednosti emisija zagađujućih materija, utvrđene za dato postrojenje; mjere zaštite vazduha, vode i zemljišta; mjere koje se odnose na upravljanje otpadom koji nastaje pri radu postrojenja; mjere koje se odnose na efikasno korišćenje energije; zahtjeve za monitoring emisija sa: specificiranim metodologijom,- definisanom učestalošću mjerena, -definisanim pravilima za tumačenje rezultata mjerena, - utvrđenom obavezom dostavljanja podataka nadležnom organu; smanjenje zagađivanja, uključujući i prekogranično zagađivanje životne sredine; primjenu najbolje dostupne tehnike ili drugih tehničkih uslova i mjera, itd. Dalje, Zakonom o industrijskim emisijama uređuju se mjere za sprečavanje i kontrolu emisija koje nastaju iz industrijskih postrojenja, a mogu imati negativne uticaje na zdravlje ljudi, životnu sredinu ili materijalna dobra i druga pitanja od značaja za integrисано sprečavanje i kontrolu zagađivanja životne sredine. Postrojenja mogu otpočeti obavljanje aktivnosti samo na osnovu integrисане dozvole. Postrojenja za sagorijevanje u zavisnosti od ukupne ulazne topotne snage i vrste goriva su: 1. srednja postrojenja za sagorijevanje čija je ukupna nominalna ulazna topotna snaga jednaka ili veća od 1 MW i manja od 50 MW, bez obzira na vrstu goriva koju koriste; 2. velika postrojenja za sagorijevanje čija je ukupna nominalna ulazna topotna snaga jednaka ili veća od 50 MW, bez obzira na vrstu goriva koju koriste. Članom 33 navedenog Zakona propisano je da granične vrijednosti emisija iz postrojenja za sagorijevanje utvrđuju se na osnovu ulazne topotne snage postrojenja i vrste goriva koje postrojenje koristi. Granične vrijednosti emisija za srednja postrojenja za sagorijevanje koja nisu u sastavu postrojenja kojima se izdaje dozvola utvrđuju se dozvolom o dozvoljenim emisijama u skladu sa posebnim propisima iz oblasti zaštite vazduha. Granične vrijednosti emisija iz postrojenja za sagorijevanje, način izračunavanja graničnih vrijednosti za postrojenja koja koriste više vrsta goriva, stope odsumporavanja i način mjerena emisija iz postrojenja za sagorijevanje propisuje Vlada.

Katastar zagađivača životne sredine vodi Agencija za zaštitu životne sredine, koji se shodno Zakonu o životnoj sredini. Katastar zagađivača sadrži podatke o: izvorima, vrsti, količini emisija, načinu i mjestu ispuštanja, broju radnih sati, prenosu i odlaganju zagađujućih materija i otpada u životnu sredinu. Zagađivač je dužan, da podatke za potrebe kataстра zagađivača dostavlja najkasnije do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu, Agenciji za zaštitu životne sredine. Osnovica za obračunavanje eko-naknade za emisije ili odloženog opasnog otpada u tonama, prema podacima iz Katastra zagađivača životne sredine tj. rezultata mjerena u skladu sa propisom o graničnim vrijednostima emisije, načinu i rokovima mjerena i evidentiranja podataka, odnosno u skladu sa realizovanom proizvodnjom i stvorenom količinom opasnog otpada. Obračun naknada za supstance koje oštećuju ozonski omotač vrši se na osnovu izdate dozvole za uvoz i podataka iz jedinstvene carinske isprave.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem navedenih zakona i propisa, kao i predloga Odluke vrši organ uprave nadležan za inspeksijske poslove preko nadležnih inspekcija, ekološke inspekcije. U vršenju inspeksijskog nadzora ekološki inspektor ima ovlašćenje da utvrdi da li: zagađivač sprovodi monitoring u skladu sa zakonom i zagađivači dostavljaju podatke za potrebe vođenja katastra zagađivača.

Eko-naknade koje će plaćati pravna lica shodno predlogom Odluke ne predstavljaju nametnuti teret, nego kao njihov stvarni doprinos zaštiti svih segmenta životne sredine i zdravlja ljudi, i sredstva će se namjenski i transparentno trošiti kroz Fond za zaštitu životne sredine ulaganjem u projekte zaštite životne sredine, klimatskih promjena i unapređenja energetske efikasnosti. Takođe, donošenjem predloga Odluke stimulisaće se rješavanje pitanja zbrinjavanja opasnog otpada, čije stvaranje na teritoriji Crne Gore je zabranjeno Zakonom o upravljanju otpadom, na taj način što će se operateru ukoliko dostavi dokaz da je u skladu sa zakonom obradio određenu količinu opasnog otpada koji je stvorio ili u skladu

sa propisanim zakonskim rokom izvezao određenu količinu opasnog otpada koji je stvorio, u narednom obračunskom periodu umanjiti naknada za taj iznos.

Iskustvo iz Srbije oko visine naknada za zagađivanje životne sredine

Pravilnik o uskladenim iznosima naknade za zagađivanje životne sredine („Sl. glasnik RS”, br. 45/2018 od 13. juna 2018. godine) se donosi radi sprovodenje odredbi Uredbe o vrstama zagađivanja, kriterijumima za obračun naknade za zagađivanje životne sredine i obveznicima, visini i načinu obračunavanja i plaćanja naknade („Sl. glasnik RS”, br. 113/2005, 6/2007, 8/2010, 102/2010, 15/2012 i 91/2012), kojom se bliže određuju vrste zagađivanja, kriterijumi za obračun naknade za zagađivanje životne sredine i obveznici, visina i način obračunavanja i plaćanja naknade.

Prema članu 5. Uredbe, obveznici plaćanja naknade jesu sva pravna i fizička lica koja uzrokuju zagađenje životne sredine, i to: 1) zagađivači za emisije SO₂ i/ili NO₂ i/ili praškastih materija iz postrojenja, za koje se izdaje integrisana dozvola; 2) zagađivači praškastih materija iz asfaltnih baza; 3) proizvođači odnosno odlagači neopasnog industrijskog otpada i opasnog otpada za postrojenja za koja se izdaje integrisana dozvola; 4) uvoznici supstanci koje oštećuju ozonski omotač; 5) proizvođači odnosno uvoznici plastičnih kesa, osim biorazgradivih kesa.

Pravilnik se donosi svake godine jer se, na osnovu člana 21. stav 2. Uredbe, iznosi naknada po navedenim osnovama uskladjuju godišnje sa indeksom potrošačkih cena prema podacima republičke organizacije nadležne za poslove statistike. Pravilnikom se propisuju uskladeni iznosi naknade za zagađivanje životne sredine, i to: naknade za emisije iz pojedinačnih izvora zagađivanja, za proizvedeni ili odloženi otpad, za supstance koje oštećuju ozonski omotač i za plastične kese.

Prema konkretnim odredbama Pravilnika iz 2018. godine:

1. Iznosi naknade za emisije iz pojedinačnih izvora zagađivanja jesu za:

1) jednu tonu emisije SO₂ – 9.005 dinara;

2) jednu tonu emisije NO₂ – 7.204 dinara;

3) jednu tonu emisije praškastih materija – 14.410 dinara;

4) jednu tonu emisije praškastih materija iz asfaltnih baza – 139.450 dinara.

2. Iznosi naknade za proizvedeni ili odloženi otpad jesu za:

1) jednu tonu odloženog neopasnog industrijskog otpada – 306 dinara;

2) jednu tonu proizведенog opasnog otpada – 1.532 dinara;

3. Iznos naknade za supstance koje oštećuju ozonski omotač iznosi 52,00 dinara za jedan kilogram uvezene supstance.

Uredbom o kriterijumima za određivanje aktivnosti koje utiču na životnu sredinu, plaćanje eko takse postalo je obavezno za sva pravna lica, preduzetnike i udruženja. Iznos eko takse, osim od djelatnosti, zavisi i od toga da li je neko klasifikovan kao veliko, srednje, malo ili mikro pravno lice ili preduzetnik, odnosno da li neka djelatnost ima veliki, srednji ili mali uticaj na životnu sredinu. Na osnovu ova dva parametra određuje se godišnja eko taksa.

Način plaćanja eko takse, prikazano u dinarima na godišnjem nivou:

	Veliki negativni uticaj na životnu sredinu	Srednji negativni uticaj na životnu sredinu	Mali negativni uticaj na životnu sredinu
Veliko pravno lice	2.000.000	1.000.000	500.000
Srednje pravno lice	500.000	250.000	125.000

Malo pravno lice	200.000	100.000	50.000
Mikro pravno lice i preduzetnici	20.000	10.000	5.000

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.
- Za implementaciju propisa nisu potrebna sredstva iz budžeta Crne Gore.
- Implementacijom propisa se ne stvaraju međunarodne finansijske obaveze.
- Propis (odluka) je podzakonski akt, tako da ne podrazumijeva dalje podzakonske akte.
- Upisom Eko-fonda 03.03.2020. godine u Centralni registar privrednih subjekata, u skladu sa Odlukom o osnivanju Fonda za zaštitu životne sredine donijetoj na sjednici Vlade 22. novembra 2018. godine, stvoreni su uslovi da se Uredba o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine prilagodi praksi posovanja Eko-fonda.
- Članovima 5 i 6 predloga Odluke, definisano je da se eko-naknade uplaćuju na uplatne račune javnih prihoda, a da se zatim sredstva sa uplatnih računa javnih prihoda po osnovu eko-naknada preusmjeravaju na račun Eko-fonda, kako je i propisano Zakonom o životnoj sredini.
- Prilivi po osnovu eko-naknada u 2020. godini iznosili su 490.803,93 eura, dok prilivi u 2021. godini zaključno sa 10. mjesecom iznosili su 463.875,34 eura.
- Sredstva prikupljena od eko-naknada predstavljaju prihode Eko-fonda i troše se u skladu sa osnivačkim aktima Društva, kao i Programom rada i Finansijskim planom usvojenim od strane Vlade Crne Gore.
- Bitna novina predloženog propisa jeste izdavanje rješenja o privremenom obračunu do 30.06. tekuće godine, na osnovu dostavljenih podataka iz prethodne godine. Na taj način

obveznici će plaćati eko-naknade za tekuću godinu, odnosno do 20-tog u mjesecu za prethodni mjesec. Rješenja o konačnom obračunu eko-naknada biće izdata do 30.06. naredne godine na osnovu dostavljenih podataka za potrebe katastra zagađivača od strane obveznika.

- Važećom Uredbom o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine ("Službeni list RCG", br. 26/97, 9/00 i 52/00 i "Službeni list CG", br. 33/08, 5/09, 64/09, 40/11, 49/11, 119/22) bilo je definisano da se eko-naknade uplaćuju na uplatne račune javnih prihoda do 20-tog u mjesecu za prethodni mjesec tj. rešenja o obračunu naknada su se donosila bez prethodnog privremenog obračuna. Ovakvim načinom obračuna eko-naknada prilivi po osnovu rješenja iz prethodne godine realizovali su se u tekućoj godini, odnosno obveznici su plaćali eko-naknadu za prethodnu godinu.
- Donošenjem predloženog propisa, u prvoj godini primjene, ostvarice se prilivi po osnovu rješenja o konačnom obračunu za prethodnu godinu (2021.) tako i rješenja o privremenom obračunu za tekuću godinu (2022.).
- Donošenjem Odluke obaveznici će u narednim godinama imati obavezu plaćanja eko-naknade za tekuću godinu, kao što je prethodno objašnjeno.
- Implementacijom propisa neće se direktno ostvariti prihodi za budžet Crne Gore ali će se uplatom sredstva na račun Eko-fonda indirektno doprinijeti ispunjavanju nacionalnih strateško planskih obaveza i preuzetih međunarodnih obaveza kroz ulaganja za realizaciju projekata životne sredine i energetsko-klimatske oblasti, shodno Godišnjem programa radu i Finansijskom planu usvojenim od Vlade Crne Gore.
- Metodologija koja će se koristiti prilikom obračunavanja finansijskih prihoda definisana je predlogom Odluke. Agencija za zaštitu životne sredine zadužena je za vođenje kataстра zagađivača i na osnovu njega izdavanje rješenja obaveznicima plaćanja eko-naknada kojim je definisana visina i način plaćanja eko-naknada. Visina naknade za vazduh se određuje na osnovu izvještaja o mjerenu emisiji i broju radnih sati postrojenja za prethodnu godinu koji obaveznik dostavlja organu uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine, odnosno toni stvorenog opasnog otpada i kilogramu uvezeni supstanci koje oštećuju ozonski omotač. Ako se, uslijed tehničkih karakteristika postrojenja, mjerljem ne može utvrditi maseni protok i količina zagađujućih materija emitovanih u vazduh, obračun naknade se vrši na osnovu emisionih faktora propisanih EMEP/EEA metodologijom za izradu inventara emisija. Visina eko-naknada definisanih ovim predlogom Odluke usklađuju se na godišnjem nivou prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike sa rastom cijena na malo.
- Usvajanjem predmetne Odluke, procjenjuje se da će prihodi Eko-fonda iznositi okvirno 504,590.18€ za 2022. godinu, pri čemu treba imati u vidu da zbog načina i rokova naplate eko-naknada prihodi se ne moraju podudarati sa prilivima. Uzimajući u obzir dosadašnju praksu poslovanja Eko-fonda, iznos prihoda i priliva se razlikovao.
- Ministarstvo finansija nije imalo sugestiju na nacrt propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.

- U izradi propisa Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma obavilo je konsultacije sa Sekretarijatom za zakonodavstvo, kao i sa ostalim relevantnim institucijama (Ministarstvo kapitalnih investicija, Agencija za zaštitu životne sredine, Uprava inspekcijskih poslova, itd.).
- Održan je konsultativni sastanak sa Privrednom komorom i predstavnicima privrede, na kojem je usaglašeno uvodjenje korektivnog faktora u slučaju kada operater dostavi dokaz da je u skladu sa zakonom obradio određenu količinu koji je stvorio ili u skladu sa propisanom zakonskim rokom izvezao određenu količinu opasnog otpada koji je stvorio.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mјere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**
- Potencijalne prepreke pri implementaciji propisa odnose se na neispunjavanju zakonskih obaveza obveznika plaćanja naknada na koje se ovaj propis odnosi. Obaveznici plaćanja naknada su prava lica koja su identifikovani kao „zagađivači“ odnosno svako privredno društvo, preduzetnik ili drugo pravno lice koje posrednim ili neposrednim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja uzrokuje ili može uzrokovati zagađenje životne sredine i/ili koje je upisano u katastar zagađivača. Operateri postrojenja mogu otpočeti obavljanje aktivnosti samo na osnovu integrisane dozvole organa uprave i duži su da rezultate mjerena dostavljaju jednom godišnje organu uprave, koji provjerava da li su prekoračeni nivoi emisija utvrđeni u skladu sa najbolje dostupnim tehnikama.
- Mjere koje se mogu preduzeti tiču se kontrole naplate koju vrši Uprava prihoda i carina u skladu sa propisom kojim se uređuje poreska administracija. Predlogom odluke definisano je da ako obaveznik ne plati dospjele obaveze u predviđenom roku naplata duga sa pripadajućom kamatom izvršiće se prinudnim putem, u skladu sa propisom kojim se uređuje poreska administracija. Pored toga, Eko-fond u skladu sa internim procedurama vodi evidenciju izdatih rješenja po osnovu eko-naknada i naplatu istih.
- Jedna od mјera koja će biti preduzeta tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi je i dodatno unapređenje integrisanog katastra zagađivača, kao registra svih vrsta zagađivača životne sredine, uspostavljen u skladu sa zakonom, uključujući unapređenje procesa prikupljanja, verifikacije i izvještavanja, te usklađenosti sa lokalnim katastrima u Crnoj Gori.
- Osnovu funkcionisanja Eko-fonda predstavljaju prihodi ostvareni po osnovu eko-naknada na osnovu kojih se kreira Program rada i Finansijski plan, koji u skladu sa internim aktom, Eko-fonda predlaže osnivaču do 15.04. tekuće godine, preko resornog ministarstva. Eko-fond po završetku poslovne godine, a najkasnije do 15.04. naredne godine, *Izvještaj o realizaciji programa rada i finansijskog plana* dostavlja Vladi Crne Gore. Stoga, indikator prema kojem će se mjeriti ispunjenje ciljeva jeste realizacija Programa rada i Finansijskog plana, odnosno finansiranje projekata iz oblasti životne sredine i energetske efikasnosti.
- Glavni indikator kojim će se mjeriti ispunjenje ciljeva koji se žele postići donošenjem Odluke je upravo uspješnost naplate predviđenih eko-naknada na osnovu izdatih rješenja od strane organa uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine.
- Upravni nadzor nad sprovođenjem propisa vršiće Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, dok je za sprovođenje monitoringa i evaluacije propisa zadužena Agencija za zaštitu prirode, Uprava prihoda i carina, kao i Eko - fond.

Podgorica, 20.12.2022. godine

		Izdata Rješenja 2018.	Izdata Rješenja 2019.	Izdata Rješenja 2020.	Prosjek 2018-2020
Naknada za ipuštanje zagadjujućih materija u vazduh	EPCG- TE Pljevlja		207,188.43 €	269,893.67 €	238,541.05 €
Naknada za stvaranje i deponovanje opasnog otpada	EPCG	5,594.37 €	3,800.56 €	33,268.50 €	14,221.14 €
	RUDNIK UGLJA	12,744.84 €	10,025.33 €	14,092.62 €	12,287.60 €
	CEDIS	10,251.16 €	79,655.11 €	47,302.33 €	45,736.20 €
	CGES	6,483.72 €	9,313.00 €	3,827.00 €	6,541.24 €
	GENEX.ME	3,198.37 €	1,565.09 €	0.00 €	1,587.82 €
	ZAVOD ZA TRANSFUZIJU KRVI CG	675.28 €	0.00 €	619.68 €	431.65 €
	CRNAGORAPUT AD	674.27 €	611.93 €	495.00 €	593.73 €
	JZU DOM ZDRAVLJA ULCINJ	0.00 €	329.98 €	302.00 €	210.66 €
	DOM ZDRAVLJA HERCEG NOVI	0.00 €	723.15 €	0.00 €	241.05 €
	DAIDO METAL KOTOR	840.84 €	684.96 €	0.00 €	508.60 €
	CRNOGORSKI TELEKOM	0.00 €	5,974.03 €	4,466.51 €	3,480.18 €
	PSC KNEŽEVIĆ	218.60 €	181.11 €	0.00 €	133.24 €
	TELEMACH	869.06 €	666.64 €	1,298.44 €	944.71 €
	JZU OPŠTA BOLNICA DANILO I	751.48 €	703.00 €	801.48 €	751.99 €
	NAVAR INCORPORATED	1,154.50 €	1,230.24 €	1,424.18 €	1,269.64 €
	AERODROMI CRNE GORE	0.00 €	2,575.67 €	0.00 €	858.56 €
	CRBC	3,569.57 €	3,784.71 €	1,588.00 €	2,980.76 €
	ENGINE REPAIR SOLUTIONS	0.00 €	334.83 €	0.00 €	111.61 €
	JZU OPŠTA BOLNICA BERANE	4,866.50 €	5,123.15 €	0.00 €	3,329.88 €
	TEHNOPUT	1,045.40 €	1,037.84 €	0.00 €	694.41 €
	KLINIČKI CENTAR	29,038.85 €	31,681.49 €	0.00 €	20,240.11 €
	INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVљE	1,839.47 €	1,874.17 €	0.00 €	1,237.88 €
	ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA	9,851.71 €	0.00 €	0.00 €	3,283.90 €
	GRADIR MONTENEGRO	0.00 €	790.86 €	1,483.20 €	758.02 €
	13. JUL PLANTAŽE	1,624.81 €	1,363.59 €	871.18 €	1,286.53 €
	EUROMIX BETON	229.00 €	0.00 €	175.75 €	134.92 €
	UNIPROM	101,830.83 €	35,437.27 €	40,798.34 €	59,355.48 €
	TOSCELIK	90,949.45 €	84,540.72 €	47,574.14 €	74,354.77 €
	SAVA TRANS	274.22 €	557.55 €	0.00 €	277.26 €
	SMATSA DOO	593.91 €	0.00 €	157.57 €	250.49 €
	JZU DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE	0.00 €	197.56 €	162.00 €	119.85 €
	BRAĆA MAGUD GRBALJ	0.00 €	359.00 €	258.90 €	205.97 €
	VOLMONT MD	0.00 €	559.07 €	434.83 €	331.30 €
	MONTENEGRO PETROL	613.20 €	496.95 €	0.00 €	370.05 €
	JUGOPETROL	7,963.35 €	3,010.20 €	0.00 €	3,657.85 €
	PZU OPŠTA BOLNICA MELJINE u stečaju	0.00 €	0.00 €	483.83 €	161.28 €
	BLUE LINE IGALO	0.00 €	0.00 €	703.92 €	234.64 €
	DOM ZDRAVLJA PODGORICA	0.00 €	0.00 €	2,359.00 €	786.33 €
	OTPADNE VODE BUDVA	0.00 €	0.00 €	171.20 €	57.07 €
	EFEL TRAVEL	0.00 €	0.00 €	172.72 €	57.57 €
	INA CRNA GORA	0.00 €	0.00 €	878.76 €	292.92 €
	JZU DOM ZDRAVLJA CETINJE	0.00 €	0.00 €	638.00 €	212.67 €
	JZU DOM ZDRAVLJA ROŽAJE	0.00 €	0.00 €	306.00 €	102.00 €
	LUKOIL MONTENEGRO	0.00 €	0.00 €	360.60 €	120.20 €
	AUTOREMONT OSMANAGIĆ	0.00 €	0.00 €	303.00 €	101.00 €
	CARINVEST	0.00 €	0.00 €	87.87 €	29.29 €
	FAB LIVE	0.00 €	0.00 €	1,187.80 €	395.93 €
	GUGI COMMERCE	0.00 €	0.00 €	136.36 €	45.45 €
	JU SPECIJALISTIČKA VETERINARSKA LAB.	0.00 €	0.00 €	488.00 €	162.67 €
	JZU DOM ZDRAVLJA KOLAŠIN	0.00 €	0.00 €	125.30 €	41.77 €
	JZU OPŠTA BOLNICA PLEVLJA	0.00 €	0.00 €	2,660.50 €	886.83 €
	JZU OPŠTA BOLNICA BIJELO POLJE	0.00 €	0.00 €	3,181.70 €	1,060.57 €
	LUKA BAR	0.00 €	0.00 €	396.80 €	132.27 €
	PEGASUS	0.00 €	0.00 €	127.27 €	42.42 €
	ROKSPED AUTO CENTAR	0.00 €	0.00 €	170.00 €	56.67 €
	TEHNO PLUS	0.00 €	0.00 €	990.00 €	330.00 €
	TIM COMPANY	0.00 €	0.00 €	415.14 €	138.38 €
	TUJKO	0.00 €	0.00 €	116.60 €	38.87 €
	W & R DINAMIC COMPANY	0.00 €	0.00 €	116.60 €	38.87 €
	ZU DOM ZDRAVLJA DIMITRIJE MANDIĆ	0.00 €	0.00 €	141.20 €	47.07 €
	TEHNO LUX	942.48 €	844.56 €	0.00 €	595.68 €
	MOTO FRIGO VUJOVIĆ	1,836.00 €	0.00 €	0.00 €	612.00 €
Naknada za uvoz supstanci koje uništavaju ozonski omotač					

Naknada za izpuštanje zagadjujućih materija u vazduh	Izdata Rješenja 2018.	Izdata Rješenja 2019.	Izdata Rješenja 2020.	Prosjek 2018-2020	Sa novim cijenama uzimajući projekat od 3 godine	Sa novim cijenama uzimajući projekat od 3 godine iz 2020. godine
Naknada za stvaranje i deponovanje opasnog otpada						
EPG	EPGG - TE Prijeliva	207.188,43 €	269.893,67 €	238.541,05 €	345.884,52 €	391.345,82 €
RUDNIK UGLJA		5.594,37 €	3.800,56 €	33.268,50 €	14.221,14 €	20.620,66 €
CEDIS		12.744,84 €	10.025,33 €	14.092,62 €	12.287,60 €	17.817,02 €
CGES		10.251,16 €	79.855,11 €	47.392,33 €	45.756,20 €	66.317,49 €
GENEKME		6.483,72 €	9.313,00 €	3.827,00 €	6.541,24 €	9.484,80 €
ZAVOD ZA TRANSFUZIJU KRVI CG		3.198,37 €	1.565,09 €	0,00 €	1.587,82 €	2.302,34 €
GRNAGORAPUT AD		675,28 €	0,00 €	519,68 €	431,65 €	625,90 €
JZU DOM ZDRAVILA ULCINJ		674,27 €	611,93 €	495,00 €	553,73 €	860,91 €
DOM ZDRAVILA HERCEG NOVI		0,00 €	320,98 €	302,00 €	210,66 €	305,46 €
DAIDO METAL KOTOR		0,00 €	723,15 €	0,00 €	241,05 €	349,52 €
GRNOGORSKI TELEKOM		840,84 €	684,96 €	0,00 €	508,60 €	737,47 €
PSC KNEŽEVIĆ		0,00 €	5.974,03 €	4.466,51 €	3.480,18 €	5.046,26 €
TELEMACH		218,60 €	181,11 €	0,00 €	133,24 €	193,19 €
IZU OPŠTA BOLNICA DANILO I		869,06 €	666,64 €	1.298,44 €	944,71 €	1.369,83 €
NAVAR INCORPORATED		751,48 €	703,00 €	801,48 €	751,99 €	1.090,38 €
AERODROMI CRNE GORE		1.134,50 €	1.230,24 €	1.424,18 €	1.269,64 €	1.840,98 €
CBBC		0,00 €	2.575,67 €	0,00 €	858,56 €	1.244,91 €
ENGINE REPAIR SOLUTIONS		3.569,57 €	3.784,71 €	1.588,00 €	2.980,76 €	4.322,10 €
JZU OPŠTA BOLNICA BERANE		0,00 €	334,83 €	0,00 €	111,61 €	161,33 €
TEHNOFUT		4.866,50 €	5.123,15 €	0,00 €	3.329,98 €	4.828,33 €
KUNIČKI CENTAR		1.005,40 €	1.037,84 €	0,00 €	694,41 €	1.008,90 €
INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVљE		29.038,85 €	31.081,49 €	0,00 €	20.240,11 €	29.346,16 €
ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA		1.839,47 €	1.874,17 €	0,00 €	1.237,88 €	1.794,93 €
GRADIR MONTENEGRO		9.851,71 €	0,00 €	0,00 €	3.283,90 €	4.761,66 €
13. JUL PLANTAJE		0,00 €	790,86 €	1.483,20 €	758,02 €	1.099,13 €
EUROMIX BETON		1.624,83 €	1.363,39 €	871,18 €	1.286,53 €	1.865,46 €
UNIPROM		229,00 €	0,00 €	175,75 €	134,92 €	195,63 €
TOSCELIK		101.839,83 €	35.437,27 €	40.798,34 €	59.335,48 €	86.055,45 €
SAVA TRANS		90.949,45 €	84.540,72 €	47.274,14 €	74.354,77 €	59.157,59 €
SMATSA DOO		274,22 €	557,55 €	0,00 €	277,26 €	402,02 €
JZU DOM ZDRAVILA BJELA POLE		593,91 €	0,00 €	157,57 €	250,49 €	363,22 €
BRACA MAGLUD GRBALJ		0,00 €	197,56 €	162,00 €	119,85 €	173,79 €
VOLMONT TMD		0,00 €	359,00 €	258,90 €	205,97 €	298,65 €
MONTENEGRO PETROL		0,00 €	559,07 €	434,83 €	331,30 €	480,39 €
JUGOPETROL		613,20 €	496,95 €	0,00 €	370,05 €	536,57 €
PZU OPŠTA BOLNICA MELJINE u stečaju		7.983,35 €	3.010,20 €	0,00 €	3.657,85 €	5.303,88 €
BLUE LINE IGALO		0,00 €	0,00 €	483,83 €	151,28 €	233,85 €
DOM ZDRAVILA PODGORICA		0,00 €	0,00 €	703,92 €	234,64 €	340,73 €
OTPADNE VODE BUDVA		0,00 €	0,00 €	2.359,00 €	789,33 €	1.140,18 €
		171,20 €	57,07 €	82,75 €	248,24 €	

EFL TRAVEL	0,00 €	0,00 €	172,72 €	57,57 €	83,48 €	250,44 €
INA CRNA GORA	0,00 €	0,00 €	878,76 €	292,92 €	424,73 €	1.274,20 €
IZU DOM ZDRAVILA CETINJE	0,00 €	0,00 €	638,00 €	212,67 €	308,37 €	925,10 €
IZU DOM ZDRAVILA ROŽAJE	0,00 €	0,00 €	306,00 €	102,00 €	147,90 €	433,70 €
LUKOIL MONTENEGRO	0,00 €	0,00 €	360,60 €	120,20 €	174,29 €	522,87 €
AUTOREMONTI OSMANAGIĆ	0,00 €	0,00 €	303,00 €	101,00 €	146,45 €	439,35 €
CARINVEST	0,00 €	0,00 €	87,87 €	29,29 €	42,47 €	127,41 €
FAB LIVE	0,00 €	0,00 €	1.187,80 €	395,93 €	574,10 €	1.722,31 €
GUGL COMMERCE	0,00 €	0,00 €	136,36 €	45,45 €	65,91 €	197,72 €
JU SPECIJALISTIČKA VETERINARSKA LAB.	0,00 €	0,00 €	488,00 €	162,67 €	235,87 €	707,60 €
IZU DOM ZDRAVILA KOLAŠIN	0,00 €	0,00 €	125,30 €	41,77 €	60,56 €	181,69 €
IZU OPŠTA BOLNICA PLEVLJA	0,00 €	0,00 €	2.660,50 €	886,83 €	1.285,91 €	3.857,73 €
IZU OPŠTA BOLNICA BIJELO POLJE	0,00 €	0,00 €	3.181,70 €	1.050,57 €	1.537,82 €	4.613,47 €
LUKA BAR	0,00 €	0,00 €	396,80 €	132,27 €	191,79 €	575,36 €
PEGASUS	0,00 €	0,00 €	127,27 €	42,42 €	61,51 €	184,54 €
ROKŠED AUTO CENTAR	0,00 €	0,00 €	170,00 €	56,67 €	82,17 €	246,50 €
TEHNO PLUS	0,00 €	0,00 €	990,00 €	330,00 €	478,50 €	1.435,50 €
TIM COMPANY	0,00 €	0,00 €	435,14 €	138,38 €	200,65 €	601,95 €
TUJKO	0,00 €	0,00 €	116,60 €	38,87 €	56,36 €	169,07 €
W & R DINAMIC COMPANY	0,00 €	0,00 €	116,60 €	38,87 €	56,36 €	169,07 €
ZU DOM ZDRAVILA DIMITRIJE MANDIĆ	0,00 €	0,00 €	116,60 €	38,87 €	56,36 €	169,07 €
TEHNO LUX	942,48 €	844,56 €	0,00 €	141,20 €	47,07 €	68,25 €
MOTO FRIGO VUJOVIĆ	1.836,00 €	0,00 €	0,00 €	612,00 €	887,40 €	0,00 €
Naknada za uvoz supstanci koje unštavaju ozonski omotač						